

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

_____ Т.Ф. Бірюкова
(підпис)

«_____» _____ 2023

**ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

циклу вільного вибору в межах університету
підготовки бакалаврів

заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

Укладач: Руднева Анна Олегівна, к. політ.н, доцент кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол №1 від “1” вересня 2023 р.
Завідувач кафедри політології

_____ Є.Г.Цокур
(підпис)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол №1 від “1” вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління

_____ Н.В.Горло
(підпис)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ Є.Г.Цокур
(підпис)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 Управління та адміністрування, 08 – Право, 01 – Освіта/Педагогіка, 02 – Культура і мистецтво, 05 – Соціальні та поведінкові науки, 23 – Соціальна робота, 09 – Біологія, 20 – Аграрні науки та продовольство, 07 – Управління та адміністрування, 03 – Гуманітарні науки, 12 – Інформаційні технології, 24 – Сфера обслуговування, 22 – Охорона здоров'я	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Цикл дисциплін вільного вибору студентів в межах університету	
Спеціальність 073 – Менеджмент 081 – Право, 012 – Дошкільна освіта, 016 – Спеціальна освіта, 022 – Дизайн, 053 – Психологія, 013 – Початкова освіта, 231 – Соціальна робота, 054 – Соціологія, 091 – Біологія, 205 – Лісове господарство, 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси, банківська справа та страхування, 075 – Маркетинг, 014 – Середня освіта, 032 – Історія та археологія, 122 – Комп'ютерні науки, 017 – Фізична культура і спорт, 242 – Туризм, 227 – Фізична терапія, ерготерапія, 241 – Готельно-ресторанна справа	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		-	10-й
Освітньо-професійні програми «Агробізнес», «Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Правознавство», «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Логопедія», «Дизайн», «Психологія», «Соціальна педагогіка», «Соціологія медіації і кримінології», «Соціологія», «Соціальна робота», «Біологія», «Мисливське господарство та рослинні ресурси», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці», «Облік і аудит», «Фінанси і	Змістових модулів – 4	Лекції	
		-	10 год.

кредит», «Маркетинг», «Середня освіта (Історія)», «Історія та археологія», «Середня освіта (Математика)», «Середня освіта (Інформатика)», «Комп'ютерні науки», «Спорт», «Фізичне виховання», «Туризм», «Фізична терапія, ерготерапія», «Готельно-ресторанна справа»			
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8		
		Самостійна робота	
		-	50 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційна політика» є формування знань про сутність інформаційного суспільства, концепції та тенденції розвитку цивілізації, шляхи та механізми реалізації державної інформаційної політики, її вплив на суспільно-політичні процеси в Україні та світі, отримання навичок аналітичного мислення та дослідницької роботи, а також компетенцій, що забезпечують готовність застосовувати отримані знання, вміння та особистісні якості в стандартних і мінливих ситуаціях професійної діяльності.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Інформаційна політика» є: навчити майбутніх спеціалістів аналізувати національний інформаційний простір в контексті формування суспільної думки та забезпечення інформаційної безпеки особи, суспільства та держави.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ІК. Здатність до системного мислення, адаптивність і комунікабельність, наполегливість у досягненні мети; уміння оперативно відслідковувати розвиток суспільства та держави у напрямі встановлених цільових орієнтирів.</p> <p>Здатність досліджувати внутрішні і зовнішні фактори впливу на діяльність державних та політичних інституцій, аналізувати та прогнозувати розвиток небезпечних для суспільства та держави ситуацій.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом.</p> <p>Контрольні заходи: тести, аналітичне завдання</p>
<p>ЗК. Здатність до аналізу та синтезу науково-технічної, природничо-наукової та загальнонаукової інформації.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>	<p>Методи навчання: розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом.</p>

<p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби й вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації.</p> <p>Базові уявлення про основи філософії, політології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії та культури, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.</p> <p>Володіння державною мовою України, здатність до письмової й усної комунікації державною мовою в професійній сфері.</p>	<p>Контрольні заходи: тести, аналітично-пошукове завдання</p>
--	---

Міждисциплінарні зв'язки.

Дисципліна «Інформаційна політика» поглиблює і конкретизує знання та вміння набуті під час прослуховування таких дисциплін, як «Політологія», «Соціологія», «Психологія».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичне підґрунтя інформаційної політики

Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства.

Інформаційна політика та безпека на сучасному етапі. Інформація та знання як головні цінності інформаційного суспільства, на яких ґрунтується виробництво нової епохи. Об'єкт, предмет, мета інформаційної політики. Основні завдання інформаційної політики. Формування терміносистеми актуальної галузі знання: інформаційна сфера, національний інформаційний простір, інформаційний потенціал, інформаційна безпека.

Інформаційна політика як наукова дисципліна. Українська школа: Л.В.Губерський, Є.Є.Камінський, Є.А.Макаренко, М.А.Ожеван, О.І.Шнирков, В.В.Різун, В.Ф.Іванов, В.О.Карпенко, М.І.Недопитанський та Г.Г.Почепцов.

Інформаційна безпека як важливий структурний компонент інформаційної політики. Інформаційна безпека в інформаційну добу. Глобалізаційний аспект інформаційної політики України: збереження і створення якісної вітчизняної інформаційної продукції, захист національного інформаційного простору.

Змістовий модуль 2. Інформаційна революція та інформаційне суспільство.

Становлення та розвиток інформаційного суспільства.

Інформаційна революція: сутність та наслідки. Основні підходи до поняття «інформаційна революція». Етапи розвитку інформаційної сфери за М.Маклюеном. Типологія інформаційних революцій за А. Ракітовим. Інформаційно-комунікаційні технології.

Головні ознаки інформаційної революції кінця ХХ ст. Перманентний характер. Стрімке збільшення обсягу інформації, доступної активній частині населення. Інтенсифікований інформаційний обмін. Технологічний детермінізм.

Вплив інформаційної революції на усі сфери життя. Соціальна революція та її наслідки. Віртуальна економіка (відрив грошових потоків від товарних). Політичні трансформації (особливості виборчих процесів, впровадження ІКТ у сфері державного управління, інтерактивна політика, зміна ролі національної держави). Зміни у військовій сфері (інформаційна, психологічна війна). Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки.

Виникнення концепції постіндустріального суспільства. Основні риси та критерії становлення постіндустріального суспільства за Д. Беллом.

Внесок американських та японських дослідників у розвиток ідей інформаційного суспільства (М. Порат, Ю. Хаяші, Й. Масуда, Т. Стоуньєр, Р. Катц та ін.). «Інформаційна ера» М. Кастельса. «Технотронне суспільство» Зб.Бжезинського.

Ідея колективного інтелекту і колективного розуму російського академіка М. Мойсєєва. Колективний Інтелект як природне явище, результат складного еволюційного процесу, який до певного часу проходив стихійно. Вчення В. Вернадського про ноосферу – сферу наукового розуму – і кібернетичного управління державою В. Глушкова (проект Загальнодержавної системи збору та обробки інформації для управління економікою країни) як підґрунтя ідеї колективного розуму та інтелекту.

Е. Тоффлер – перший вчений-футуролог. «Третя Хвиля» (1980 р.) як одна з головних робіт для осмислення загальних тенденцій розвитку людства у сучасному глобалізованому світі. Суспільство як система: складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера, суперідеологія, політична сфера).

Сучасні моделі інформаційного суспільства.

Змістовий модуль 3. Практичні аспекти реалізації інформаційної політики.

Національні стратегії реалізації інформаційної політики.

Інформаційна політика та політика національної безпеки. Поняття та сутність інформаційної безпеки держави.

Імідж держави в інформаційному просторі.

Інформаційна політика держави в надзвичайних ситуаціях. Основні напрями забезпечення безпеки інформації та інформаційних ресурсів. Система та політика забезпечення інформаційної безпеки України.

Змістовий модуль 4. Інформаційне протиборство. Медіакультура.

Загрози інформаційній безпеці та інформаційне протиборство.

Загрози та виклики в інформаційній сфері. Поняття «інформаційного протиборства». Типологія та форми інформаційного протиборства.

Інформаційна війна як новий засіб впливу на супротивника. Сунь-Цзи «Мистецтво війни». Сутність та мета інформаційних воєн. Інформаційна зброя. Інформаційні війни сучасності. Методи ведення інформаційної війни. Пропаганда.

Інформаційні операції у структурі соціально-політичної комунікації.

Методи протидії інформаційним впливам. Спін-доктор. Інформаційна політика держави в надзвичайних ситуаціях.

Медіаполітика та медіакультура.

Медіаполітика держави: механізми регулювання взаємовідносин держави із ЗМІ (державне регулювання, дерегулювання). Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок (комерціалізація, лібералізація, приватизація, інтернаціоналізація). Стратегії та технології державної інформаційної політики (публічні, напівтіньові, тіньові, кримінальні технології).

Медіакультура – основна вимога до особистості інформаційного суспільства. Медіакультура суспільства та особистості: визначення поняття. Медіакультура та медіавіртуальність. Медіакультура та інформаційна безпека.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

1	15	2	-	2	-	-	-	13	5	10	15
2	15	2	-	2	-	-	-	13	5	10	15
3	15	2	-	2	-	-	-	13	5	10	15
4	15	4	-	4	-	-	-	11	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	10		10				50	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30							30			40
Загалом	90							100			

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Інформаційна політика та безпека в умовах формування інформаційного суспільства	-	2
2	Становлення та розвиток інформаційного суспільства	-	2
3	Національні стратегії реалізації інформаційної політики	-	2
4	Загрози інформаційній безпеці та інформаційне протиборство	-	2
4	Медіаполітика та медіакультура	-	2
Разом		-	10

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 1 (конспект лекції викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Аналітичне завдання	Опрацювати рекомендовану літературу до теми. Визначте особливості інформаційної політики України у 2021 році, враховуючи соціально-політичні, економічні, військові, міжнародні та інші фактори. Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (3-5	10-9 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 8-7 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 6-5 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність	10

		сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	оперування категоріальним апаратом з курсу; 4-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 2 (конспект лекції викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Аналітично-пошукове завдання	Наведіть 10 практичних прикладів суспільних змін (можна на прикладі України, можна на прикладі іншої держави або світу загалом), спричинених переходом до інформаційного суспільства. Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	10-9 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 8-7 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 6-5 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 4-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 3 (конспект лекції викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Практичне творче завдання	Що таке абсентеїзм? Які, на Вашу думку, головні причини виникнення цього явища? Запропонуйте шляхи його подолання. Як залучити молодь України до участі у виборах?	10-9 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 8-7 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;	10

		Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	6-5 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 4-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 4,5 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Практичне аналітичне завдання	Розробіть практичні рекомендації щодо шляхів формування міжнародного інформаційного іміджу України. Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	10-9 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 8-7 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 6-5 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 4-2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5

Залік	Теоретичне завдання - підсумкове тестування у Moodle (20 питань)	Тестування складається з 20 питань за навчальним матеріалом усього курсу. Питання для підготовки за навчальним матеріалом курсу «Інформаційна політика»: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=288120	1 бал за кожен правильну відповідь	20
	Практичне завдання: Аналітичне есе	Написати есе за темою: "Як, на Вашу думку, держава може захистити свідомість громадян від зовнішньої інформаційної агресії? Та як ви самі можете захистити свою свідомість від інформаційної агресії та маніпулювання з боку ЗМІ?". Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (2-3 сторінки друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	20-19 – есе повністю розкриває тему, логічно структуроване, висновки аргументовані 18-15 - есе повністю тему розкриває, логічно структуроване, висновки аргументовані, але не в повній мірі 14-10 – положення та висновки есе недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 9-7 – відсутня чітка структура, слабка аргументація положень 6-3 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура 2-1 – робота містить лише пару окремих тез	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Башук А. І. Інформаційна політика : навч. посіб. Київ : Вид-во ІЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. 90 с.
2. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека : підручник. Київ : Нора-Друк, 2006. 320с.
3. Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навч. посіб. Київ : КНТ, 2006. 280 с.
4. Міжнародна інформаційна безпека : сучасні виклики та загрози. Київ : Центр вільної преси, 2006. 916 с.
5. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 663с.
6. Юдін О. Інформаційна безпека держави : навч. посіб. Харків : Консул, 2005. 576 с.

Додаткова:

1. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства. *Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія* / упоряд. В. Лях. Київ : Либідь, 1996. С. 194–251.
2. Башук А. І. Підходи до інформаційної політики у контексті переходу до інформаційного суспільства. *Наукові записки Інституту журналістики : наук. збірник*. Київ, 2010. Т. 38 (січень-березень). С. 152–157.
3. Вернадський В. І. Вибрані праці. Київ : Наукова думка, 2005. 302 с.
4. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті. Київ : Генеза, 2004. 208 с.
5. Інформаційна політика України : європейський контекст / Губерський Л. В. та ін. Київ : Либідь, 2007. 360с.
6. Інформаційне Суспільство. Шлях України. Київ : Бібліотека інформаційного суспільства, 2004. 289 с.
7. Кормич Б. А. Інформаційна безпека : організаційно-правові основи : навч. посібник. Київ : Кондор, 2004. 384 с.
8. Литвиненко О. В. Інформаційні впливи та операції. Теоретико-аналітичні нариси. Київ : НІСД, 2003. 240 с.
9. Тоффлер Е. Третя Хвиля. Київ : Видавничий дім «Всесвіт». 2000. 480 с.
10. Measuring the Information Society. International Telecommunication Union. Geneva, Switzerland, 2013. 254 p.
11. Rheingold H. Smart Mobs : The Next Social Revolution. Cambridge, 2002. 266 p.

Інформаційні джерела:

1. Денисова С. Специфіка мови засобів масової комунікації на сучасному етапі. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки*. 2010. Вип. 89 (5). С. 146–150. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2010_89\(5\)__37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2010_89(5)__37)
2. Льницька У. Інформаційна безпека України : сучасні виклики, загрози та механізми протидії негативним інформаційно-психологічним впливам. *Humanitarian vision*. 2016. Vol. 2, Num. 1. С. 27–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2016_2_1_7
3. Коваль З. Проблематика протидії інформаційно-психологічним загрозам Україні засобами державного управління. *Теоретичні та прикладні питання державотворення : електрон. наук. фах. вид.* 2013. Вип. 13. С. 135–150. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/tppd_2013_13_12.pdf
4. Конах В. К. Виникнення та еволюція поняття «медіа-простір» в науковій думці. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія*. 2015. № 2. С. 112–129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdufsp_2015_2_17
5. Hutchinson W. Information Warfare and Deception. *Informing Science*. 2006. № 9. P. 213-225. URL: <http://inform.nu/Articles/Vol9/v9p213-223Hutchinson64.pdf?q=deception>
6. Lauro T. Fake News and Influence : Information Warfare in the Digital Age. 2019. URL: <https://threatpost.com/information-warfare-power-misinformation/147452/>
7. Libicki M. C. What is Information Warfare ? Washington : NDU. August 1995. 104 p. URL: http://www.dodccrp.org/files/Libicki_What_Is.pdf
8. Measuring the Information Society. Geneva, Switzerland. 2013. 254 p. URL: https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/publications/mis2013/MIS2013_without_Annex_4.pdf
9. Szafranski C. R. Preparing For 2020. URL: <http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/airchronicles/szfran.htm>
10. Yoshihara T. Chinese Information Warfare : A Phantom Menace or Emerging Threat? Strategic Studies Institute, U. S. Army War College, 2001. 43 p. URL: https://www.jstor.org/stable/resrep11287?seq=1#metadata_info_tab_contents
11. William R. Gery, SeYoung Lee, Jacob Ninas Information Warfare in an Information Age. 2017. URL: <https://ndupress.ndu.edu/Media/News/Article/1130649/information-warfare-in-an-information-age/>